

γενῶν τοῦ Φωσκόλου ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. Ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, Ἰταλιστὶ γεγραμμένῳ, ἡ ῥητορικὴ δεινότης τοῦ Σολωμοῦ δὲν φαίνεται κατωτέρα τῆς ποιητικῆς τοῦ τέχνης· τοσαύτην δὲ εἰς τοὺς ἀροατάς, ἀπαγγελλόμενος ὁ λόγος οὗτος παρήγαγεν αἰσθησιν, ὥστε τὸ ἱερὸν τοῦ τόπου δὲν ἀπέτρεψεν αὐτοὺς νὰ χειροκροτήσωσι τὸν ῥήτορα.

Ὁ Σολωμὸς ἀπέθανεν ἐν Κερκύρα, ὅπου διαρκῶς ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως του διέμεινε, τὴν 9 Νοεμβρίου 1856, ἐκ μακρᾶς νόσου, μὴ διαγνωσθείσης ἀκριβῶς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, καταληξάσης δὲ εἰς ἐγκεφαλικὸν πάθημα. Ἡ Ἰόνιος Βουλὴ, συνεδριάζουσα τότε, δι' ὁμοφώνου ψηφίσματος διέκοψε τὰς συνεδριάσεις τῆς, κηρύξασα δημοσίον πένθος ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ μεγάλου ἀνδρός· ἡ δὲ δημοτικὴ τῆς Κερκύρας ἀρχὴ διέταξε νὰ παύσῃ πᾶσα δημοσίᾳ διασκεδάσις καὶ αἱ θεατρικαὶ παραστάσεις, ἐνόσῳ ὁ νεκρὸς τοῦ Σολωμοῦ ἔμεινε ἀταφος· ἡ κηδεία αὐτοῦ, καθ' ἣν ἅπασα ἡ πόλις συνέβρευσε σκυθρωπὴ καὶ ἐν σιγῇ, εἶχέ τι τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ ἐπιβάλλον. Ἐν δὲ τῇ πατρίδι αὐτοῦ Ζακύνθῳ ἐγένετο δημοτελέστατον μνημόσυνον, καθ' ὃ πλεῖστοι ἀπηγγέθησαν ἐπικηδεῖοι λόγοι, ἐν οἷς βεβαίως ὁ ὠραιότερος ὑπῆρξεν ὁ ὑπὸ τοῦ τότε ἐν Ζακύνθῳ διατελοῦντος προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου Ἰουλίου Τυπάλδου, τοῦ ἐπιχαρίτου ποιητοῦ τοῦ Θανάτου τῆς Χάμικος καὶ τοῦ δεξιῦ μεταφραστοῦ εἰς στίχους βέροντας καὶ ὠραίους τῆς Ἀπελευθερωμένης Ἰερουσαλήμ τοῦ Τάσσου, ἧς ἀποσπάσματα πρὸ ἔτους ἐδημοσίευσεν ὁ Παρισσοὺς καὶ ὁ Ζακύνθιος Ἀρθῶν.

Τὸ σῶμα τοῦ Σολωμοῦ ἐτάφη προσωρινῶς ἐν τῷ κοιμητηρίῳ Κερκύρας, ὁπόθεν βραδύτερον, κατὰ τὸ ἔτος 1861, κατὰ βούλησιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δημητρίου, γενομένης τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων, μετηνεχθήσαν τὰ ὁστά αὐτοῦ εἰς Ζακύνθον καὶ ἐναπετέθησαν ὀπισθεν τοῦ Ἁγίου Βήματος τοῦ Ναοῦ τοῦ Παντοκράτορος ἐπὶ τῆς Πλατείας τοῦ Ἁγίου Μάρκου, μετονομασθείσης ἔκτοτε, ψηφίσματι τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, Πλατείας τοῦ Ποιητοῦ. Ἐπὶ τοῦ τόπου ἐκείνου ἀνηγέρθη, δαπάναις τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, στήλη ἐκ πεντελικοῦ μαρμάρου φέρουσα τὴν προτομὴν αὐτοῦ, καλλιτεχνηθεῖσαν ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Κόσσου καὶ πολλαχῶς ἀνακαλοῦσαν τὴν γλυκεῖαν ἄμα καὶ ἐπιβάλλουσαν μορφήν τοῦ μεγάλου ἀνδρός.

Τὸν Σολωμὸν ἐξόχως ἐτίμα ὁ διάσημος τῆς Ἰταλίας φιλόλογος Θωμάσκιος, ὅστις, πρόσφυξ ἐν Κερκύρα διαμείνων, στενὴν εἶχε συνδέσει μετ' αὐτοῦ φιλίαν· ἐθεώρει δὲ τὰ ἰταλικά ποιήματά του γνήσια ἄνθη τοῦ ἰταλικοῦ Παρνασσοῦ. Ἄλλὰ καὶ τὰ Ἑλληνικά στιχοιργήματά του, ἀκούων ἀπαγγελλόμενα ἀπὸ τοῦ τεχνικώτατον αὐτὸ τοῦ ποιητοῦ στόμα, κατέβηλγον αὐτόν·

διὸ καὶ τὸ ἐπίγραμμα *Μικρὸς Προσῆτης*, ἅμ' ἀκούσας ἀπαγγελλθέν, μετέφρασεν εἰς ὠραίους λατινικούς στίχους. Παραβάλλων δ' ὁ Θωμάσκιος τὸν Σολωμὸν πρὸς τοὺς Γερμανοὺς, τῷ ἔλεγεν· «Ἐκεῖνοι δίδουν καὶ εἰς τὰ κοινὰ νοήματα τὴν ἔψιν τῆς ἐμβριθείας· σὺ ὅμως εὔρες τὸν τρόπον νὰ καταστήτης κοινὰς καὶ τὰς βαθυτέρας ἐνοίας.»

Ὁ Σολωμὸς δύναται δικαίως νὰ κληθῆ Ἑθνικός ποιητής, διότι ὑποθέσεις ἐθνικαὶ ὑπῆρξαν αἱ ὠραιότεραι ἐμπνεύσεις τῆς φαντασίας του. Ἐκεῖθεν ἡ πάλλουσα ἑλληνικὴ καρδιά αὐτοῦ ἠρύσθη τὰ προπλάσματα, εἰς τὰ ὅποια ἡ δαιμονία αὐτοῦ τέχνη ἐνεφύσησε ζῶν, καταστήσασα αὐτὰ ἀθάνατα. Ὅτι δὲ ὁ Διονύσιος Σολωμὸς τὴν καρδίαν εἶχεν ὅλως ἑλληνικὴν, ἀποδεικνύει ἡ ἐξῆς αὐτόγραφος σκέψις του, ἧτις εὑρέθη ἐν τοῖς χειρογράφοις του·

«Κλείσε μέσα ἔς τὴν ψυχὴ σου τὴν Ἑλλάδα, καὶ θὰ αἰσθανθῆς μέσα σου νὰ λαχταρίζῃ κάθε εἶδος μεγαλείου.»

Ὅταν καὶ ἡμεῖς, ἐκ τῶν παθημάτων συνετισθέντες, παύσωμεν νὰ ἡμεθα ὀλιγώτερον βυζαντινοί, συζητοῦντες προτιμότερον τὰ περὶ τοῦ κύρους δημοτικῆς τιμῆς ἐκλογῆς ἢ ἀνδρικώτερον καὶ πρεπωδέστερον ἐνεργοῦντες ἐν τῷ περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ἡμετέρων ὀρίων ζητήματι, ὅταν λέγω καὶ ἡμεῖς σκεφθῶμεν, ὡς οἱ ἀναγεννηθέντες Ἰταλοὶ πράττουσι, πρὸ αὐτῶν δὲ πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἔχοντα τῆς εὐγνώμοσύνης καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπροπέας τὴν συναίσθησιν, νὰ ἀποδώσωμεν τὴν προσήκουσαν τιμὴν εἰς τοὺς διασήμεους τοῦ ἔθνους ἀνδρας, εἴτε ἐν ὅπλοις, εἴτε ἐν γράμμασιν, εἴτε ἐν ἐπιστήμαις διαπρέψαντας, ἕως τότε ἀναρτηθῆ που καὶ ἡ εἰκὼν ἢ στήθῃ ἢ προτομῇ, δημοσίᾳ δαπάνῃ, ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Κράτους, τοῦ ψάλτου τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας.

Ἐν Ἀθήναις, μηνὶ Μαρτίῳ 1879.

Δ. Π. Σ.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

ἐν ἡμέραις ὀγδοήκοντα.

Μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν.—Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου.]

Συνήχη· ἰδί σελ. 337.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΑ'.

Ὅπου ὁ Φίξ ἐργάζεται σπουδαίως ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Φιλέα Φόγ.

Ὁ Φιλέας Φόγ καθυστέρει κατὰ εἰκοσιν ὥρας, ὁ δὲ Πονηρίδης, ἀκουσία τῆς βραδύτητος ἀφορμῆς, ἦν ἀπληπισμένος, ἀναλογιζόμενος ὅτι ἀνεπιστρεπτὴ κατέστρεψε τὸν κύριόν του.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ πρᾶκτωρ προσῆλθεν εἰς τὸν κ. Φόγ, καὶ θεωρῶν αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτεῖ, τὸν ἠρώτησε:

— Σπουδαίως, κύριε, βιάζεσθε;

— Σπουδαιότατα· ἀπῆντησεν ἐκεῖνος.

— Ἐπιμένω, ὑπέλαβεν ὁ Φίξ. Ἔχετε συμφέρον νὰ ἴσθε εἰς Νέαν Ἰόρκην τὴν ἐνδεκάτην τοῦ μηνός, πρὸ τῆς ἐνάτης ὥρας τῆς ἐσπέρας, καθ' ἣν ἀναχωρεῖ τὸ ἀτμόπλοιον διὰ Λίβερπουλ;

— Συμφέρον μέγιστον!

— Καὶ ἂν ἡ ὁδοιπορία σας δὲν διεκόπτετο ὑπὸ τῆς προσβολῆς ἐκείνης τῶν Ἰνδῶν, θὰ ἴσθε εἰς Νέαν Ἰόρκην τὴν πρώτην τῆς ἐνδεκάτης;

— Μάλιστα δώδεκα ὥρας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ ἀτμοκινήτου.

— Κάλιστα. Καθυστερεῖτε λοιπὸν εἴκοσι ὥρας. Μεταξὺ εἴκοσι καὶ δώδεκα ἡ διαφορά εἶνε ὀκτώ. Θέλετε νὰ τὰς κερδήσετε πάλιν, τὰς ὀκτὼ αὐτὰς ὥρας;

— Πῶς; πεζός; ἠρώτησεν ὁ Φόγ.

— Ὅχι· δι' ἑλικήθρου, ἀπάντησεν ὁ Φίξ, δι' ἑλικήθρου ἱστιοφόρου. Ἀνθρωπὸς τις μοῦ ἐπρότεινεν αὐτὸ τὸ μέσον.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο ὁ ὀμιλήσας τὴν νύκτα εἰς τὸν Φίξ καὶ ἀποπεμφθεὶς παρ' αὐτοῦ.

Ὁ Φιλίας Φόγ οὐδὲν ἀπάντησεν εἰς τὸν Φίξ, ἀλλ' ἐπλησίασεν εἰς τὸν ὑποδειχθέντα αὐτῷ ἄνθρωπον, ὅστις ἐπεριπάτει ἐπὶ τῆς κρηπίδος τοῦ σιδηροδρόμου. Μετὰ μικρὸν δὲ ὁ Φιλίας Φόγ καὶ ὁ Ἀμερικανὸς οὗτος, καλούμενος Μούτζ, εἰσέρχοντο εἰς μικρὰν τινα καλύβην, κατεσκευασμένην ὑπὸ τὸ φρουρίον.

Ἐκεῖ δὲ ὁ Φόγ παρετήρησε παράδοξόν τι μέσον μεταφορᾶς: εἶδος παισίου, πεπηγμένου ἐπὶ δύο δοκῶν, ἀνακίρτων ἐμπρὸς ὡς τὰ ὑποβλήματα τῶν ἑλικήθρων, καὶ δυναμένου νὰ χωρήσῃ πέντε ἢ ἑξ' ἐπιβάτας. Κατὰ τὸ τρίτον τοῦ μήκους του, πρὸς τὰ ἔμπρός, ὑψοῦτο ἰσθὸς ἀρκετὰ ὑψηλός, φέρων μέγιστον ἐπίδρομον, ὅστις στερεώτατα κρατούμενος ὑπὸ μεταλλικῶν ἐπιτόνων, ἔφερε πρότονον χρήσιμον εἰς ἀναγωγὴν κολοσιαίου ἀρτέμονος. Ὅπισω δ' αὐτοῦ εἶδος τι πρυμνοκωπίου ἐχρησίμευε, δίκην οἶακος, εἰς διεύθυνσιν τῆς συσκευῆς.

Ὡς βλέπει τις, ἦτο ἑλικήθρον ἐξηρτισμένον εἰς κέλητα, τὰ ἀμφίβια δὲ ταῦτα σκάφη μεταβαίνουνσι μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος ἀπὸ σταθμοῦ εἰς σταθμόν, ὅτε τὸν χειμῶνα περικυκλοῦσιν αἱ γιόνες τὰς ἀμαξοστοιχίας καὶ στρώμα πάγου καλύπτει τὸ πεδίον. Ἔχουσι δ' ἄλλως λαμπρὰν τὴν ἱστιοφορίαν, πολλὴ ἀφθονωτέραν τῶν καταδρομικῶν κερκούρων, καὶ ὅταν οὐριοδρομῶσιν, ὀλισθαίνουνσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν λειμῶνων μετὰ ταχύτητος ἴσης ἂν οὐχὶ καὶ ἀνωτέρας τῶν ὀλοταχῶν ἀμαξοστοιχιῶν.

Ἐντὸς ὀλίγων στιγμῶν ἐκλείσθη συμφωνία μετὰ τοῦ κ. Φόγ καὶ τοῦ κυβερνήτου τοῦ ἱστιοφόρου ἑλικήθρου. Ὁ ἄνεμος ἦτο οὐριος, πνέων σφοδρὸς ἐκ δυσμῶν, ἡ χιών εἶχε σκληρυνθῆ, καὶ ὁ Μούτζ ὑπέσχετο νὰ μεταφέρῃ τὸν κ. Φόγ εἰς Ὀυάχα ἐντὸς ὀλίγων ὥρων. Ἐκείθεν συντότατα εἰσὶν αἱ ἀμαξοστοιχίαι καὶ πολλοὶ αἱ

δρόμοι, δι' ὧν κοινώνει ἡ Ὀυάχα πρὸς τὸ Χικάγον καὶ τὴν Νέαν Ἰόρκην. Ἀὐτὸ λοιπὸν ἀδύνατον ν' ἀνακτιθῆ ὁ ἀπολεσθεὶς χρόνος, καὶ οὐδεὶς ἐχώρει δισταγμὸς εἰς ἀπόπειραν.

Ὁ κ. Φόγ, μὴ θέλων νὰ ἐκθέσῃ τὴν κ. Ἄουδὰ εἰς τὰς ἐνοχλήσεις ὑπαίθρου ὁδοιπορίας διὰ τοῦ ψύχους ἐκείνου, ὅπερ θὰ ἤΰξανεν ἔτι ἡ ταχύτης τοῦ δρόμου, προέτεινεν αὐτῇ νὰ μείνῃ ἐν τῇ σταθμῷ τοῦ Καίρνε ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Πονηρίδου, ὅστις θ' ἀνελάμβανε νὰ μεταγάγῃ τὴν νεαρὰν γυναῖκα εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ καλλιτέρας ὁδοῦ καὶ ὑπὸ κρείττονας ὄρους.

Ἄλλ' ἡ κ. Ἄουδὰ ἠρήθη ν' ἀποχωρισθῆ τοῦ κ. Φόγ, καὶ ὁ Πονηρίδης ἐχώρηε μεγάλως ἐπὶ τῇ ἀποφάσει ταύτῃ, διότι κατ' οὐδὲν ἔσπευγε ν' ἀφήσῃ τὸν κύριόν του συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ Φίξ.

Τί δὲ οὗτος τότε διελογίζετο, δύσκολον εἶνε νὰ ῥηθῆ. Εἶχεν ἄρα γε κλονίσει τὴν πεποιθήσιν του ἢ ἐπιστροφή τοῦ Φόγ, ἢ ἐξηκολούθει νὰ τὸν θεωρῆ ὡς κατεργάρον τετραπέρατον, ὅστις, περικοτώσας τὴν περιουσίαν του, ἐφρόνει ὅτι θὰ ἦτο ἐντελῶς ἀσφαλῆς ἐν Ἀγγλίᾳ; Ἴσως ἀληθῶς ἡ περὶ τοῦ κ. Φόγ γνώμη τοῦ Φίξ εἶχε μεταβληθῆ. Οὐχ ἦτον ὁμοῦ ἀπόφασιν εἶχεν οὗτος νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθήκόν του, καὶ ἀνυπαμονώτερος πάντων, ἐπέσπευδε τὴν εἰς Ἀγγλίαν ἐπιστροφήν.

Τὴν ὀγδόην ὥραν τὸ ἑλικήθρον ἦν ἔτοιμον εἰς ἀναχώρησιν, καὶ οἱ ἐπιβάται, λαβόντες θέσιν ἐν αὐτῷ περιετυλίχθησαν διὰ τῶν ὁδοιπορικῶν των χλαινῶν. Ἠρθησαν τότε τὰ δύο κολοσιαιὰ ἱστία, καὶ ὑπὸ τὴν ὄθησιν τοῦ ἀνέμου ἤρξατο τρέχον τὸ σκαφίδιον ἐπὶ τῆς πεπηγυίας γιόνος τεσσαράκοντα μίλια τὴν ὥραν.

Ἡ ἀπὸ τῆς Ὀυάχας ἀπόστασις τοῦ φρουρίου Καίρνε εἶνε κατ' εὐθείαν γραμμὴν—ἢ κατὰ πηῆσιν μελίσεως, ὡς λέγουσιν οἱ Ἀμερικανοὶ—διακοσίων τὸ πολὺ μιλίων. Ὡστε, ἂν ὁ ἄνεμος διήρκει, ἐντὸς πέντε ὥρων ἠδύνατο νὰ διανυθῆ τὸ μετὰξὺ διάστημα· καὶ ἂν οὐδὲν συνέβαινεν ἑκτακτον, τὴν πρώτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν θὰ ἔφθανε τὸ ἑλικήθρον εἰς Ὀυάχαν.

Ὅποια ὁδοιπορία! Οἱ ἐπιβάται, συφιγγόμενοι πρὸς ἀλλήλους, δὲν ἠδύνατο νὰ ὀμιλήσωσι, διότι τὸ ψύχος, ὅπερ ἠΰξανεν ἡ ταχύτης, ἔκοπτε τὸν λόγον των. Τὸ ἑλικήθρον ὀλισθαίνει τοσοῦτον ἐλαφρῶς ἐπὶ τῆς πεδιάδος, ὅσον λέμβος τις ἐπὶ λείας καὶ ἀσαλεύτου θαλάσσης, ὅσκις δὲ ὁ ἄνεμος ἐπέπνεε θίγων τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἔλεγε τις ὅτι τὸ σκάφος ὑψοῦτο ὑπὲρ τὸ ἔδαφος διὰ τῶν μεγάλων του ἱστιῶν. Ὁ Μούτζ ἐκράτει τὸ πηδάλιον, καὶ διετήρει τὸ ἑλικήθρον εὐθυδρομοῦν, ἐπανορθῶν διὰ τοῦ πρυμνοκωπίου του πᾶσαν τοῦ σκάφους λοξοδρομίαν. Τὰ ἱστία ἦσαν πλήρη ἀνέμου, ὁ ἀρτέμων εἶχεν ἀρθῆ ὑπὲρ τὸν ἐπίδρομον, ὑψωθέντος δὲ ἐνός ἔτι ἐπιστηλίου, ἠπλώθη ἐπ' αὐτοῦ λαίφος, ὅπερ ἠΰξανεν ἔτι μᾶλλον τὴν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἱστιῶν διδομέ-

νην ὄθησιν εἰς τὸ σκάφος. Δὲν ἠδύνατο μὲν νὰ ὑπολογισθῇ μαθηματικῶς ἡ ταχύτης τοῦ ἑλκῆθρου, ἀλλὰ δὲν ἦτο βεβαίως κατωτέρα τῶν τεσσαράκοντα μιλίων καθ' ὄραν.

— Ἄν δὲν σπᾶσῃ τίποτε, εἶπεν ὁ Μούτζ, θὰ φθάσωμεν!

Εἶχε δὲ συμφέρον οὗτος νὰ φθάσῃ ἐντὸς τῆς τεταγμένης προθεσμίας, διότι ὁ κ. Φόγ, πιστὸς πάντοτε εἰς τὸ σύστημά του, εἶχε σαγηνεύσει αὐτὸν διὰ σπουδαίας ἀμοιβῆς.

Ὁ λειμών, ὃν διέτευνε καθ' εὐθείαν τὸ ἑλκῆθρον, ἦτο ὁμαλὸς ὡς θαλάσσης ἐπιφάνεια, καὶ ἐφαίνετο ἀπέραντον παγωμένον ἔλος. Ὁ τὸ μέρος ἐκεῖνο διατρέχων σιδηρόδρομος ἀνήρχετο ἀπὸ τῶν μεσημβρινοδυτικῶν πρὸς τὰ βορειοδυτικά, διὰ τῆς Μεγάλης-Νήσου, τοῦ Κολόμβου, πόλεως σπουδαιοτάτης, τῆς Νεβράσκας, τοῦ Σχοῦλερ, τοῦ Φερμόντ καὶ τῆς Ὁμάχης· ἠκολούθει δὲ καθ' ὄλην του τὴν ἑκτασιν τὴν δεξιάν ὄχθην τοῦ Πλάττη. Τὸ ἑλκῆθρον ὅμως, συντέμνον τὴν ὁδὸν ταύτην, διέτρεχε τὴν χορδὴν τοῦ τόξου ὅπερ διέγραφεν ἐκεῖνη. Ὁ Μούτζ δὲν εἶχε φόβον νὰ ἐμποδισθῇ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ, κατὰ τὸν μικρὸν αὐτοῦ ἀγκῶνα ὀλίγον πρὸ τοῦ Φερμόντ, διότι τὰ ὕδατά του ἦσαν πεπηγότα. Ἦτο λοιπὸν ὁ δρόμος ἐντελῶς ἐλεύθερος, καὶ ὁ Φιλίας Φόγ δύο μόνον πράγματα εἶχε νὰ φοβηθῇ: βλάβην τοῦ ἑλκῆθρου καὶ μεταβολὴν ἢ κατάπτωσιν τοῦ ἀνέμου.

Ἄλλ' ὁ ἀνεμος οὐ μόνον δὲν ἐξησθένει, ἀλλ' ἐσφοδρύνετο τούναντίον, καὶ ἔκαμπε τὸν ἰσθμὸν, ὃν στερεῶς συνεκράτουσι οἱ σιδηροὶ πρότονοι. Τὰ μεταλλικὰ ἐκεῖνα σύρματα, ὅμοια πρὸς χορδὰς μουσικοῦ ὄργάνου, ἀντήχουν ὡς ὑπὸ τόξου θιγόμενα, καὶ τὸ ἑλκῆθρον ἵπτατο οὕτως εἰπεῖν ἐν μέσῳ πενθίμου καὶ παραδόξως ἐντόνου ἀρμονίας.

— Αἱ χορδαὶ αὐταὶ ἀποτελοῦν σωστὴν συναυλίαν! εἶπεν ὁ κ. Φόγ.

Καὶ αὐτὰ μόνον εἶπε καθ' ὄλην τὴν ὁδοιπορίαν. Ἦ κ. Ἄουδᾶ, ἐπιμελῶς κεκαλυμμένη διὰ γλαινῶν καὶ σισυρῶν, ἦτο κατὰ τὸ δυνατόν προπεφυλαγμένη κατὰ τοῦ ψύχους· ὁ δὲ Πονηρίδης πορφυρᾶν ἔχων τὴν ὄψιν ὡς ὁ ἐν ὀμίχλαις καταδυόμενος ἥλιος, ὡσφραίνετο τὸν δριμῦν ἀέρα, καὶ ἐν τῇ ἀταράχῳ πεποιθήσει τοῦ χαρακτῆρός του ἤρξατο πάλιν ἐλπίζων. Θὰ ἔφθανον μὲν τὴν ἐσπέραν ἀντὶ τῆς πρώτης εἰς Νέαν Ὑόρκην, ἀλλ' ὑπῆρχον ἔτι πολλὰ πιθανότητες ὅτι θὰ ἔφθανον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ ἀπροκινήτου.

Ἦσθάνθη μάλιστα ὁ Πονηρίδης ἀκατάσχετόν τινα ὄρεξιν νὰ σφίγγῃ τὴν χεῖρα τοῦ συμμάχου τοῦ Φίξ, μὴ λησμονῶν, ὅτι ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ εἶχε προμηθεύσει τὸ ἰστιοφόρον ἑλκῆθρον, τὸ μόνον μέσον ἐγκαίρου μεταβάσεως εἰς Ὁμάχαν. Ἄλλ' ἔνεκα τίς οἶδε τίνας προαισθημάτων δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ὄρεξιν του ἐκεῖνην.

Ὅ,τι ὅμως δὲν ἐλησμόνει οὐδὲ ἤθελέ ποτε

λησμονῆσει ὁ Πονηρίδης, ἦν ἡ γενναία καὶ ἀδίστακτος τοῦ κ. Φόγ θυσία, ὅπως ἀποσπᾶσῃ αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν Σιού. Οὐδέποτε θὰ ἐλησμόνει, ὅτι ὁ κύριός του διεκινδύνευε πρὸς ταῦτα τὴν περιουσίαν του καὶ αὐτὴν του τὴν ζωὴν!

Ἐνῶ ἕκαστος τῶν ὁδοιπόρων διαφόρως οὕτω ἐσκέπτετο, τὸ ἑλκῆθρον ἵπτατο ἐπὶ τῷ ἀπέιρου τάπητος τῆς χιόνος, καὶ ἂν ποτε παρήρχετο ποταμούς τινάς, παραποτάμια τοῦ Μικροῦ Κυανοῦ ποταμοῦ, οὐδεὶς τὸ παρετήρει, διότι πεδιάδες καὶ βέφυματα ἐκαλύπτοντο ὑπὸ τῆς αὐτῆς καὶ ὁμοιομόρφου λευκῆς σινδόνος, τὸ δὲ πεδίον ἦν ἐντελῶς ἔρημον. Περιλαμβανομένη μεταξὺ τοῦ τῆς Ἠνωμένης συμπολιτείας Ἐιρηνικοῦ σιδηροδρόμου καὶ τῆς διακλαδώσεως, ἥτις μέλλει νὰ συνδέσῃ τὸ Καίρνε μετὰ τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ, ἀπετέλει ἡ πεδιάς ἐκεῖνη μεγάλην τινὰ οὕτως εἰπεῖν ἀκατοίκητον νῆσον, οὔτε χωρία, οὔτε σταθμὸν οὔτε φρούριον τι περιλαμβάνουσαν. Ἐνίοτε μόνον καὶ που, παρήρχετο δίκην ἀστραπῆς παραδόξομορφόν τι δένδρον, οὔτινος τὸν λευκάζοντα σκελετὸν ἐλύγιζεν ὁ ἀνεμος. Ἄλλοτε στίφος πτηνῶν ἀγρίων ἀνίπταντο ἀθρόοι, ἄλλοτε δὲ καὶ λύκων τῶν λειμῶνων, πολυάριθμοι, ἰσχυροὶ καὶ λιμώττοντες, τρυχόμενοι ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἠγωνίζοντο παρατρέχοντες τὸ ἑλκῆθρον. Ὁ Πονηρίδης τότε, κρατῶν τὸ πολύκροτόν του ἦν ἔτοιμος νὰ πυροβολήσῃ κατὰ τῶν ἐγγυτέρων. Ἄν ἔνεκα συμβάντος τινὸς ἐκτάκτου ἠναγκάζετο νὰ σταματήσῃ τὸ ἑλκῆθρον, οἱ ὁδοιπόροι προσβαλλόμενοι ὑπὸ τῶν σαρκοβόρων ἐκείνων, ἤθελον διατρέξει σπουδαιοτάτον κίνδυνον. Ἄλλὰ τὸ ἑλκῆθρον ἀντεῖχε, καὶ προδραμὸν ταχέως ἀφῆκε μετὰ μικρὸν ὀπίσω του ὀλόκληρον τὴν ὠρουμένην ἀγέλην.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ Μούτζ ἀνεγνώρισεν ἕκ τινων σημείων, ὅτι διήρχετο τὸ πεπηγὸς βεῖθρον τοῦ Πλάττη. Οὐδὲν εἶπεν, ἀλλ' ἦτο βέβαιος, ὅτι μετὰ εἴκοσι μίλια θὰ ἔφθανεν εἰς τὸν σταθμὸν τῆς Ὁμάχης. Ἀληθῶς δὲ περὶ τὴν πρώτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν ὁ ἐπιδέξιός οὗτος ὀδηγός, καταλείπων τὸν οἶακα, ὤρμησε πρὸς τὰς ὑπέρας τῶν ἰστίων καὶ τὰ συνέστειλε, τὸ δὲ ἑλκῆθρον, συρόμενον ὑπὸ τῆς ἀκατασχέτου ὀρμῆς του, διέτρεξεν ἔτι ἐν μίλιον χωρὶς ἰστίων, καὶ ἔστη τέλος, ἐνῶ ὁ Μούτζ, δεικνύων σωρείαν λευκῶν ὄροφῶν, ἔλεγεν:

— Ἐφθάσαμεν!

Εἶχον φθάσει τῷ ὄντι εἰς τὸν σταθμὸν ἐκεῖνον, ὅστις διὰ πολυάριθμων ἀμαξοστοιχιῶν συνεκoinώνει καθ' ἑκάστην πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη τῶν Ἠνωμένων Κρατῶν.

Ὁ Πονηρίδης καὶ ὁ Φίξ ἐπήδησαν ἔξω, διασεύοντες τὰ νεναρκωμένα των μέλη, καὶ ἐβοήθησαν τὸν κ. Φόγ καὶ τὴν κ. Ἄουδᾶ νὰ καταβῶσιν ἀπὸ τοῦ ἑλκῆθρου. Ὁ Φιλίας Φόγ ἐπλήρωσε τότε γενναίως τὸν Μούτζ, ὁ Πονηρίδης τοῦ ἔφ

σφιγξε φιλικῶς τὴν χεῖρα, καὶ πάντες ὤρμησαν πρὸς τὸν σταθμὸν τῆς Ὀμάχης.

Εἰς τὴν σπουδαίαν αὐτὴν πόλιν τῆς Νεβράσκακας λήγει ὁ κυριῶς σιδηροδρόμος τοῦ Εἰρηνικοῦ, ὅστις συνδέει τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Μισισσιππὶ μετὰ τοῦ Ὠκεανοῦ. Ἐκεῖθεν δὲ μέχρι τοῦ Χικάγου, ὑπὸ τὸ ὄνομα: Σιδηροδρόμος τοῦ Χικάγου καὶ τῆς Βραχῶδους νήσου, βαίνει κατ' εὐθείαν πρὸς ἀνατολάς, διὰ πεντήκοντα σταθμῶν.

Ἀμαξοστοιχία ταχεῖα ἦν ἐτοιμὴ εἰς ἀναχώρησιν, ὃ δὲ Φιλέας Φόγ καὶ οἱ συνοδοιπόροι του μάλιστα ἐπρόφθασαν νὰ ῥιφθῶσιν εἰς μίαν τῶν ἀμαξῶν. Οὐδὲν τῆς Ὀμάχης εἶδον, ἀλλ' ὁ Πονηρείδης παρεδέχθη καθ' ἑαυτόν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ λυπηθῆ διὰ τοῦτο, καὶ ὅτι δὲν ἦτο καιρὸς νὰ ἴδωσι.

Ἡ ἀμαξοστοιχία ἐκείνη μετέβη μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος εἰς τὸ κράτος τῆς Ἰόθας, διὰ τοῦ Κάουσιλ-Βλούφς, τῶν Μοναχῶν, καὶ τῆς πόλεως Ἰόθας, τὴν νύκτα δὲ διήλθε τὸν Μισισσιππὴν εἰς τὸ Δάβενπορτ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἰλλινοῦά διὰ τῆς Βραχῶδους Νήσου. Τὴν ἐπαύριον περὶ τὴν τετάρτην ὥραν ἔφθανεν εἰς τὸ Χικάγον, ἀναγεγεννημένον ἤδη ἀπὸ τῶν ἐρειπίων του, καὶ ἀναπαυόμενον ὑπερφάνως ἐπὶ τῶν ὄχθων τῆς ὠραίας λίμνης Μίχιγαν.

Ἐνεακόσια μίλια χωρίζουσι τὸ Χικάγον ἀπὸ τῆς Νέας Ἰόρκης, ἀρθοὶ δ' ἦσαν ἐν αὐτῇ αἱ ἀμαξοστοιχίαι, καὶ ὁ κ. Φόγ μετέβη ἀμέσως ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην. Ἀτμομηχανὴ σφιγῶσα ἀνεχώρησε πάραυτα ὀλοταχῶς, οἷονεὶ ἐννοοῦσα, ὅτι ὁ ἔντιμος εὐπατρίδης δὲν εἶχε καιρὸν νὰ χάσῃ, διήλθεν ὡς ἀστραπὴ τὴν Ἰνδιάναν, τὸν Ὁχάϊον, τὴν Πενσυλβανίαν καὶ τὴν Νέαν Ἰέρσεϋ, παρερχομένη πόλεις ἐχούσας μὲν ἀρχαῖα ὀνόματα, ὁδοὺς καὶ ἵπποσιδηροδρόμους, ἀλλ' οὐχὶ καὶ οἰκίας ἀκόμη, καὶ φθάσα τέλος εἰς τὸν Οὐδσων, ἔστη τὴν ἑνδεκάτην Δεκεμβρίου, περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν καὶ τέταρτον τῆς ἑσπέρας, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, ἐνώπιον τῆς κρηπίδος αὐτῆς, εἰς ἣν ὠρμίζοντο τὰ ἀτμόπλοια τῆς γραμμῆς Κούναρδ.

Ἡ Κίρα, ἥτις κατηρθύνετο εἰς Λίβερπουλ, εἶχεν ἀναχωρήσει πρὸ τεσσαράκοντα πέντε λεπτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΒ'

Ὁπου ὁ Φιλέας Φόγ παλαίει ἐκ τοῦ συστάδην κατὰ τῆς ἀτυχίας.

Ἀναχωρήσασα ἡ Κίρα, ἀπεχώρισεν οὕτως εἶπειν καὶ τὴν ἐσχάτην τοῦ Φόγ ἐλπίδα, διότι οὐδὲν πλέον ἄλλο τῶν μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς τακτικῶς πλεόντων ἀτμοκινήτων ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸν ἀγγλον εὐπατρίδην· οὔτε τὰ ὑπερωκεάνεια γαλλικὰ ἀτμόπλοια, οὔτε τὰ σκάφη τῆς ἐταιρίας τοῦ Λευκοῦ Ἀστέρος, οὔτε τὰ τῆς ἐταιρίας Ἰμμάν, οὔτε τὰ τῆς γραμμῆς τοῦ Ἀμβούργου, οὔτε ἄλλα.

Τὸ Περσίττ τοῦ ὑπερωκεανείου γαλλικῆς ἐται-

ρίας, ἥς τὰ θαυμάσια σκάφη ἰσοῦνται κατὰ τὴν ταχύτητα πρὸς πάντα τὰ λοιπὰ, καὶ τὰ ὑπερβαίνουσι κατὰ τὸ ἀνετόν τῆς ἐσωτερικῆς των διασκευῆς, ἀνεχώρει τὴν μεθαύριον μόνον 14 Δεκεμβρίου. Ἄλλως δέ, ὡς καὶ τ' ἀτμόπλοια τῆς Ἀμβουργικῆς ἐταιρίας, δὲν κατηρθύνετο εἰς Λίβερπουλ ἢ Λονδίνον ἀλλ' εἰς τὸ Ἄβρ, συμπληρωματικὸς δὲ πλοῦς ἀπὸ τοῦ λιμένος τούτου εἰς Σωθάμπτων ἤθελεν ἐπιφέρει νέαν βραδύτητα καὶ ματαίωσει τὰς τελευταίας προσπαθείας τοῦ Φιλέας Φόγ. Ὡς πρὸς τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἐταιρίας Ἰμμάν, ὧν ἓν, ἡ Πόλις τῶν Παρισίων, ἀνεχώρει τὴν ἐπαύριον, οὐδὲ λόγος ἠδύνατο νὰ γείνη, καθότι τ' ἀτμοκίνητα ταῦτα μεταφέρουσι ἰδίως μετανάστας, ἔχουσι ἀσθενεῖς τὰς μηχανάς, πλέουσι διὰ τῶν ἰστιῶν ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ ἀτμοῦ, καὶ ἡ ταχύτης των εἶνε μετριωτάτη. Διήυον δὲ τὸ μεταξὺ Νέας Ἰόρκης καὶ Ἀγγιλίας διάστημα εἰς πολὺ πλείονα χρόνον τοῦ ὑπολειπομένου εἰς τὸν κ. Φόγ, ἵνα κερδήσῃ τὸ στοιχίμα του.

Ταῦτα πάντα κατεῖδεν ὁ εὐπατρίδης ἀκριβῶς, συμβουλευθεὶς τὸν ὁδηγόν του, ὅστις παρεῖχε τὴν καθ' ἑκάστην κίνησιν τῆς ὑπερωκεανείου θαλασσοπορίας.

Ὁ Πονηρείδης εἶχε παραλύσει ἐντελῶς, καὶ μύχιον ἠσθάνετο ἄλγος, ἀναλογιζόμενος ὅτι πρὸ τεσσαράκοντα πέντε μάλιστα λεπτῶν εἶχεν ἀποπλεύσει τὸ ἀτμόπλοιο, καὶ ὅτι αὐτὸς ἦτο τῆς βραδύτητος ὁ ἐνοχος, αὐτός, ὅστις ἀντὶ νὰ βοηθήσῃ τὸν κύριόν του δὲν εἶχε παύσει παρεμβάλλων αὐτῷ κωλύματα καθ' ὁδόν. Ἀναπολῶν δὲ πάσας τῆς ὁδοπορίας τὰς περιπετείας, ὑπολογίζων τὰς εἰκῆ καὶ χάριν αὐτοῦ μόνον σπαταληθείσας ποσότητας, καὶ σκεπτόμενος, ὅτι τὸ φοβερόν ἐκεῖνο στοιχίμα, προστιθεμένων τῶν δαπανῶν τῆς ἀσκόπου πλέον ταύτης ὁδοπορίας, κατέστρεφεν ἐντελῶς τὸν κ. Φόγ, ἀπέτεινε φοβεράς πρὸς ἑαυτὸν ὕβρεις.

Ὁ κ. Φόγ ἐντούτοις οὐδεμίαν τῶ ἀπηθύνη μορφήν, καὶ καταλείπων τὴν κρηπίδα τῶν ὑπερωκεανείων ἀτμοκινήτων, οὐδὲν ἄλλο εἶπεν ἢ τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις:

— Σκεπτόμεθα αὐριον. Πηγαίνωμεν.

Ὁ κ. Φόγ, ἡ κ. Λουδά, ὁ Φίξ καὶ ὁ Πονηρείδης διέβησαν τὸν Οὐδσων ἐπὶ μικροῦ ἀτμοκινήτου, καὶ ἐπέβησαν ἀμάξης, ἥτις ἔφερον αὐτοὺς εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τοῦ Ἁγίου Νικολάου, κατὰ τὴν Βρόδουαι. Ἐδόθησαν αὐτοῖς δωμάτια, καὶ ἡ νύξ παρήλθε, ταχεῖα μὲν διὰ τὸν κ. Φόγ, ὅστις ἐκοιμήθη κάλλιστα, βραδεῖα δὲ διὰ τὴν κ. Λουδά καὶ τοὺς συνοδοιπόρους της, αἵτινες δὲν κατώρθωσαν ν' ἀναπαυθῶσιν ἕνεκα τῆς ἀνησυχίας των.

Ἡ ἐπαύριον ἦτο ἡ δωδεκάτη Δεκεμβρίου. Ἀπὸ τῆς ἐβδόμης ὥρας πρῶτης τῆς δωδεκάτης, μέχρι τῆς ὀγδόης ἑσπερινῆς ὥρας καὶ

τριῶν τετάρτων τῆς εικοστῆς πρώτης, ἀπέμεινον ἐννέα ἡμέραι, δεκατρεῖς ὥραι καὶ τεσσαράκοντα πέντε λεπτά. Ἄν λοιπὸν ὁ Φιλίας Φόγ εἶχεν ἀναχωρήσει τὴν προτεραίαν διὰ τῆς Κίνας, ἐνὸς τῶν ταχυτέρων ἀτμοκινήτων τῆς γραμμῆς Κούναρδ, θὰ ἔφθανεν εἰς Λίπερπουλ καὶ κατόπιν εἰς Λονδίον ἐντὸς τῆς τεταγμένης προθεσμίας.

Ὁ κ. Φόγ ἐξῆλθε τοῦ ξενοδοχείου μόνος, παραγγείλας εἰς τὸν ὑπρέτην του νὰ τὸν περιμείνη καὶ νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν κ. Ἀουδά, ὅπως ἦ ἐτοίμη πρὸς πᾶν ἐνδεχόμενον. Μετέβη δὲ εἰς τὴν προκουμαίαν τοῦ Οὐδσων, καὶ μεταξὺ τῶν προσδεδμεμένων εἰς τὰς κρηπίδας ἢ ὁρμούντων ἐν τῷ ποταμῷ πλοίων, ἀνεζήτησεν ἐπιμελῶς τὰ πρὸς ἀναχώρησιν ἔτοιμα. Καὶ πολλὰ μὲν σκάφη ἔφερον ἀναπεπταμένον τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως καὶ ἠτοιμάζοντο νὰ ἀναχθῶσιν ἅμα τῇ παλιβοῖᾳ τῆς πρώτας, διότι ἐν τῷ εὐρυτάτῳ καὶ θαυμαστῷ λιμένι τῆς Νέας Ἰόρκης ἑκατὸν καθ' ἑκάστην πλοῖα ἀποπλεύουσι πρὸς πάντα τῆς γῆς τὰ σημεῖα· ἀλλὰ τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἱστιοφόρα, καὶ ἄχρηστα ἐπομένως εἰς τὸν Φιλίας Φόγ.

Οὕτως ἤγγιζε σχεδὸν ν' ἀποτύχη καὶ ἡ ἐσχάτη αὐτοῦ ἀπόπειρα, ὅτε παρετήρησεν οὗτος, ἠγκυροβολημένον πρὸ τῆς Κανονοστοιχίας καὶ εἰς ἑκατὸν περίπου ὀργυιῶν ἀπόστασιν, ἱστιοφόρον ἔμπορικὸν πλοῖον, εὐσταλὲς τὸ σχῆμα, οὗτινος ἡ ἀφθάνως καπνίζουσα καπνοδόχος ἐσήμαινε, ὅτι τὸ πλοῖον ἠτοιμάζετο νὰ ἀπάρη.

Ὁ Φιλίας Φόγ προσεκάλεσε λέμβον, ἐπέβη αὐτῆς, καὶ μετὰ βραχείαν κωπηλασίαν εὐρίσκετο ἐπὶ τῆς ἀναβάθρας τῆς Ἐρρίκέτας, ἀτμοπλοίου σιδηρᾶ ἔχοντος τὰ ὕφαλα καὶ τὰ ἔξαλα ζύλινα.

Ὁ κυβερνήτης τῆς Ἐρρίκέτας ἦν ἐπὶ τοῦ πλοίου, καὶ ζητηθεὶς παρὰ τοῦ κ. Φόγ ἐνεφανίσθη ἀμέσως.

Ἦτο ἄνθρωπος πεντηκοντούτης, παλαιὸς ναυτικός, καὶ φύσει δυστρόπου χαρακτῆρος. Εἶχε μεγάλους τοὺς ὀφθαλμούς, ὄψιν ὠζυδωμένου χαλκοῦ, κόμην πυρρὰν καὶ κοντόχονδρον τράχηλον, πᾶν δὲ ἄλλο ἔφαινετο ἢ προσηνῆς καὶ καλοανατεθραμμένους ἄνθρωπος.

— Εἶσθε ὁ πλοίαρχος; ἠρώτησεν ὁ Φιλίας Φόγ.

— Μάλιστα.

— Εἶμαι ὁ Φιλίας Φόγ, ἀπὸ τὸ Λονδίον.

— Κ' ἐγὼ ὁ Ἀνδρέας Σπῆδου, ἀπὸ τὸ Κάρδιφ.

— Ἀναχωρεῖτε μετ' ὀλίγον;

— Εἰς μίαν ὥραν.

— Καὶ διευθύνεσθε;

— Εἰς Βορδῶ.

— Τὸ φορτίον σας;

— Χαλίκια. Ναῦλον δὲν ἔχω, καὶ φεύγω ἄδειος.

— Ἐπιβάτας ἔχετε;

— Ποτέ. Φορτίον ὄγληρὸν καὶ φλύαρον.

— Τὸ πλοῖόν σας εἶνε γρήγορον;

— Ἐνδεκα ἕως δώδεκα μίλια. Ἐρρίκέτα, μὲ τὸ ὄνομα.

— Δέξεσθε νὰ μὲ μεταφέρετε εἰς τὸ Λίπερπουλ ἐμὲ καὶ τρία ἄλλα πρόσωπα;

— Εἰς τὸ Λίπερπουλ; Διατί ὄχι καὶ εἰς τὴν Κίναν;

— Εἶπα Λίπερπουλ,

— Ὅχι!

— Ὅχι;

— Ὅχι. Ἀναχωρῶ διὰ τὸ Βορδῶ, καὶ θὰ ὑπάγω εἰς τὸ Βορδῶ.

— Ὅ,τι καὶ ἂν σὰς πληρώσω;

— Ὅ,τι καὶ ἂν μοῦ πληρώσετε.

Ὁ πλοίαρχος ἐλάλει δι' ἤθους μὴ ἐπιδεχομένου ἀπάντησιν.

— Ἄλλ' οἱ ἐφοπλισταὶ τῆς Ἐρρίκέτας . . . , ἐπανελάθεν ὁ Φιλίας Φόγ.

— Ἐροπλιστὴς εἶμαι ἐγώ, ἀπήντησεν ὁ πλοίαρχος. Τὸ πλοῖον εἶνε ἰδιοκτησία μου.

— Σὰς τὸ ναυλόνω.

— Ὅχι.

— Σὺς τὸ ἀγοράζω.

— Ὅχι.

Ὁ Φιλίας Φόγ διέμεινε ἀπαθὴς, καὶ τοι τὸ πρᾶγμα καθίστατο σπουδαῖον. Ἐν Νέα Ἰόρκη ἦσαν ἀλλοῖα τὰ πράγματα ἢ ἐν Χόγγ-Κόγγ, καὶ ὁ πλοίαρχος τῆς Ἐρρίκέτας διέφερε τοῦ πλοίαρχου τοῦ Ταργαδέρ. Τὰ χρήματα τοῦ ἐπατρίδου εἶχον νικήσει μέρη τοῦδε τὰ ἐμπόδια· τὸρα ὅμως ἀπετύγχανον καὶ αὐτά.

Ἐπρεπεν ἐν τούτοις νὰ εὐρεθῇ μέσον διὰ πλου τοῦ Ἀτλαντικοῦ, — ἐκτὸς ἂν τέλος διέβαινον αὐτὸν ὁ κ. Φόγ δι' ἀεροστάτου ἕπερ καὶ κινδυνῶδες ἦτο καὶ δυσεκτέλεστον.

Φαίνεται ὅμως, ὅτι ὁ κ. Φόγ διελογίσθη κατῆτι, διότι εἶπεν εἰς τὸν πλοίαρχον,

— Μὲ μεταφέρετε λοιπὸν εἰς Βορδῶ;

— Ὅχι, καὶ διακόσια τάλληρα νὰ μοῦ δώσπετε.

— Ἄν σὰς δώσω δύο χιλιάδας;

— Διὰ κάθε ἄτομον;

— Διὰ κάθε ἄτομον.

— Καὶ εἶσθε τέσσαρες;

— Τέσσαρες.

Ὁ πλοίαρχος Σπῆδου ἤρξατο ξέων τὸ μέτωπον, ὡς εἰ ἐσχόπει νὰ τὸ ἐκδάρη. Ὅκτώ χιλιάδων ταλλήρων κέρδος, χωρὶς ν' ἀλλάξῃ τὸν δρόμον του, ἤξιζε κάπως νὰ νικήσῃ τὴν μεγάλην του ἀντιπάθειαν κατὰ παντὸς εἶδους ἐπιβατῶν. Ἄλλως δὲ ἐπιβάται πληρώνοντες ἕκαστος δισχιλία τάλληρα δὲν εἶνε πλέον ἐπιβάται ἀλλὰ πολυτιμώτατον ἐμπόρευμα.

— Ἀναχωρῶ εἰς τὰς ἐννέα, εἶπεν ἀπλῶς ὁ πλοίαρχος Σπῆδου. Ἄν ἔλθετε ἐγκαίρως ὅλοι. . .

— Εἰς τὰς ἐννέα θὰ ἡμεθα εἰς τὸ πλοῖον, ἀπήντησεν ἀπλῶς ἐπίσης ὁ κ. Φόγ.

Ἦτο ἡ ὀγδόη καὶ ἡμίσεια ὥρα. Ὁ δὲ εὐπα-
τρίδης, μετὰ τῆς ἀταραξίας ἐκείνης, ἥτις οὐδέ-
ποτε τὸν ἐγκατέλειπεν, ἀπέβη τοῦ πλοίου, ἐμί-
σθωσεν ἄμαξαν, μετέβη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, καὶ
ἐπανήγαγε τὴν κ. Ἰουδά, τὸν Πονηρίδην καὶ
τὸν ἀχώριστον Φίξ, εἰς ἃν φιλοφρόνως προσέφερε
θέσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου. Καθ' ἣν στιγμήν ἡ Ἐρ-
ρίκετα ἀπῆρεν, εἶχον καὶ οἱ τέσσαρες ἐπιβιβάσθη.

Ὅτε ὁ Πονηρίδης ἔμαθε τὴν τιμὴν τοῦ τε-
λευταίου τούτου διάπλου, ἀνεφώνησεν ἐν τῶν
παρατεταμένων ἐκείνων: ὦ! ἄτινα διατρέ-
χουσι πάσαν τὴν κατιούσαν διατοικὴν κλίμακα.

Ὁ δὲ ἀστυνομικὸς πράκτωρ Φίξ διελογίσθη,
ὅτι θετικῶς πλέον ἡ Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας δὲν
ἤθελε μείνει ἀζημίωτος ἐξ αὐτῆς ὅλης τῆς ὑπο-
θέσεως. Διότι, καὶ ἂν ὑπετίθετο, ὅτι ὁ Φιλίας
Φόγ δὲν ἐρρίπτειν ἀκόμη καθ' ἑδὼν χαρτονομί-
σματὰ τινα εἰς τὴν θάλασσαν, πλέον τῶν 7.000
λιρῶν εἶχον ἤδη διαπληθῆ, καὶ θὰ ἔλειπον ἐκ
τοῦ σάκκου κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἀφίξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΓ'.

Ὅπου ὁ Φιλίας Φόγ ἀποδείκνυται ἐφάμιλλος
τῶν περιστάσεων.

Μετὰ μίαν ὥραν τὸ ἀτμοκίνητον ἡ Ἐρρίκετα
παρήρχετο τὸ κατὰ τὸ στόμιον τοῦ Οὐδσων φα-
νοφόρον σκάφος, περιέκαμπτε τὸ ἀκρωτήριον τοῦ
Σάνδου-Χούκ, καὶ ἀνήγετο εἰς τὸ ἀναπεπταμένον
πέλαγος. Ἐφ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὠδεύσε ταχεῖα
πρὸς ἀνατολάς, τὴν ἐπαύριον δέ, δεκάτην τρί-
την Δεκεμβρίου, τὴν μεσημβριαν, ἀνθρωπὸς τις
ἀνέβη ἐπὶ τὴν γέφυραν ὅπως ὑπολογίσῃ τὴν θέ-
σιν τοῦ πλοίου. Ὁ ἀνθρωπὸς ἐκεῖνος δὲν ἦτο,
ὡς πιστεύει πιθανῶς ὁ ἀναγνώστης, ὁ πλοίαρχος
Σπῆδου, ἀλλ' ὁ Φιλίας Φόγ!

Ὁ πλοίαρχος διετέλει ἀπλούστατα πεφυλα-
κισμένος ἐν τῷ κοιτῶνί του, ὅθεν ὠρύετο ἐν ὀργῇ
καὶ ἀγανακτήσει, ἥτις, συγχωρητέα ἄλλως, ἔ-
φανε μέχρι παραΰσμου.

Πῶς τοῦτο συνέβη, εἶνε λίαν ἀπλοῦν. Ὁ Φι-
λιάς Φόγ ἤθελε νὰ μεταβῇ εἰς Λίβερπουλ, ὁ δὲ
πλοίαρχος δὲν ἤθελε νὰ τὸν μεταφέρῃ ἐκεῖσε.
Τότε ὁ Φόγ ἐδέχθη νὰ ἐπιβῇ εἰς τὸ πλοῖον, κα-
τευθυνόμενος εἰς Βορδῶ, ἀλλὰ κατὰ τὸ τριακον-
τάωρον διάστημα τῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου διαμονῆς
του τοσοῦτον θαυμασίως ἐσκευώρησε διὰ τῶν
χαρτονομισμάτων του, ὥστε καὶ πλήρωμα, καὶ
ναῦται καὶ θερμασταὶ—ἀνθρωποὶ ἀμφιβόλου χα-
ρακτῆρος καὶ δυσηρεστημένοι ἄλλως κατὰ τοῦ
πλοίαρχου—ἀφωσιώθησαν εἰς αὐτόν. Οὕτω δὲ ὁ
Φιλίας Φόγ ἐκυθέρνα νῦν ἀντὶ τοῦ κυβερνήτου,
ἐκεῖνος δὲ διετέλει κεκλεισμένος ἐντὸς τοῦ κοι-
τωνίσκου του, καὶ ἡ Ἐρρίκετα κατηθύνετο εἰς
Λίβερπουλ. Βλέπων τις ὅμως τὸν κ. Φόγ κυ-
βερνῶντα, κατενόει πάραυτα ὅτι οὗτος ὑπῆρξέ
ποτε ναυτικός.

Ποῦ δὲ τὸ πρᾶγμα θ' ἀπέληγε, θέλει γνωσθῆ
βραδύτερον. Οὐχ ἦττον ἡ κ. Ἰουδά ἀνησύχει με-

γάλως, καὶ τοι οὐδὲν ἔλεγεν, ὁ Φίξ ἀπέμεινε κα-
τάπληκτος, ὁ δὲ Πονηρίδης ἦτο καταγοητευμέ-
νος ἐκ τῶν γενομένων.

«Ἐννέα ἕως δέκα μίλια» εἶχεν εἰπεῖ ὁ πλοίαρ-
χος Σπῆδου, καὶ πραγματικῶς τοιοῦτος διετη-
ρεῖτο ὁ μέσος ὅρος τῆς ταχύτητος τοῦ πλοίου.

Ἐὰν λοιπὸν—πόσα ἔτι ἐὰν!—δὲν ἐταράσσ-
αστα ἡ θάλασσα, ἂν ὁ ἄνεμος δὲν μετεβάλλετο
εἰς ἀνατολικόν, ἂν τὸ σκάφος δὲν ὑφίστατο βλά-
θην τινά, οὐδ' ἡ μηχανὴ ἔκτακτόν τι, ἡ Ἐρ-
ρίκετα ἠδύνατο νὰ διανύσῃ κατὰ τὰς μεταξὺ 12
καὶ 21 Δεκεμβρίου ἑννέα ἡμέρας τὰ διαχωρίζοντα
τὴν Νέαν Ἰόρκην ἀπὸ τοῦ Λίβερπουλ τρισχίλια
μίλια. Εἶνε ὅμως βέβαιον, ὅτι τὰ ἐπὶ τῆς Ἐρ-
ρίκετας συμβάντα, προστιθέμενα εἰς τὰ κατὰ
τὴν κλοπὴν τῆς Τραπέζης, ἠδύνατο νὰ περι-
πλέξωσι λίαν δυσχεράτως τὸν εὐπατρίδην.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ὁ πλοῦς ἐγένετο
κάλλιστος. Ἡ θάλασσα ἦτο μετρία, καὶ ὁ ἄνε-
μος ἔπνεε σταθερῶς βορειοδυτικός. Τὰ ἰατρία
εἶχον ἀναπετασθῆ, καὶ ἡ Ἐρρίκετα ἐταχυοδρά-
μει ὑπὸ τὰ ἡμιόλια τῆς ὡς ἀλκθῆς ὑπερωκεά-
νειον ἀτμοκίνητον.

Ὁ Πονηρίδης ἦτο κατενθουσιασμένος, καὶ τὸ
τελευταῖον κατόρθωμα τοῦ κυρίου του, οὔτινος
δὲν ἀνελογίζετο τὰς συνεπειάς, τὸν κατεμά-
γειεν. Οὐδέποτε τὸ πλήρωμα εἶχεν ἴδει φαιδρό-
τερον καὶ εὐκίνητότερον νέον. Ἐφῆετο φιλο-
φρονέστατα πρὸς τοὺς ναύτας, καὶ κατέπληττεν
αὐτοὺς διὰ τῶν ἀκροβατικῶν του γυμνασμάτων.
Ἀπέτεινεν αὐτοῖς τὰ τρυφερότατα τῶν ὀνομά-
των καὶ τοῖς προσέφερε τὰ δεξικικώτατα τῶν
ποτῶν. Οἱ χειρισμοὶ τῶν, ἔλεγε, ἦσαν χειρισμοὶ
εὐπατριδῶν, καὶ οἱ καμινάπται ἐθερμαίνον ὡς
ἥρωες. Ἡ κοινωνικὴ του φαιδρότης μετεδίδετο
εἰς πάντας, καὶ ὁ Πονηρίδης εἶχεν, ἀπλῶς εἰ-
πεῖν, λησμονήσει καὶ παρελθόν, καὶ δυσχερε-
σκείας καὶ κινδύνους. Οὐδὲν ἄλλο διελογίζετο
ἢ τὸν κύριον ἐκεῖνον σκοπόν, οὔτινος τοσοῦτον
ἦτο ἐγγὺς ἢ ἐπίτευξις, κ' ἐκόχλαζεν ἐξ ἀνυπο-
μονησίας, ὡς εἰ ἐθερμαίνεται καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν
καμίνων τῆς Ἐρρίκετας. Ἐνίστε δ' ὁ ἀγαθὸς
νέος περιεπόλει τὸν Φίξ, καὶ ἠτένιζεν ἐπ' αὐτόν
πολυσήμαντον βλέμμα· δὲν τοῦ ὠμίλει ὅμως,
διότι οὐδεμίᾳ ὑπῆρχεν οἰκειότης μεταξὺ τῶν
δύο παλαιῶν φίλων.

Ἄλλως δέ, πρέπει νὰ τ' ὀμολογήσωμεν, ὁ Φίξ
οὐδὲν πλέον κατενόει τῶν περὶ αὐτόν γινομένων.
Ἡ κατάκτησις τῆς Ἐρρίκετας, ἡ ἀγορὰ τοῦ
πληρώματός της, καὶ ὁ Φιλίας Φόγ αὐτὸς κυ-
βερνῶν ὡς τέλειος ναυτικός, . . ταῦτα πάντα
τὸν ἐθάμβουν καὶ τὸν κατέπληττον. Δὲν ἤξευρε
πλέον τί νὰ σκεφθῆ. Ἄλλ' ὅπως δήποτε, διελο-
γίζετο, ἀνθρωπὸς κλέψας πενήκοντα πέντε χι-
λιάδας λιρῶν, ἠδύνατο βέβαια νὰ ληστεύσῃ καὶ
ἐν πλοῖον· καὶ κατήντησε τέλος νὰ πιστεύσῃ,
ὅτι ἡ Ἐρρίκετα, διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ Φιλίας

Φόγ, οὐδὲν ὡς κατρυθύνετο εἰς Λίβερπουλ, ἀλλ' εἰς ἄλλην τινά, τίς οἶδε ποίαν γωνίαν τῆς γῆς, ὅπου ὁ κλέπτης οὗτος καὶ πειρατῆς συνάμα ἤθελε ζητήσει ἄσυλον! Ὁμολογητέον δέ, ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἦν ἰκανῶς εὐλογος, καὶ ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ ἤρξατο σπουδαίως μετανοῶν, ὅτι ἀνεμίχθη εἰς τὴν ὑπόθεσιν.

Ὡς πρὸς τὸν πλοίαρχον Σπῆδου, ἐξηκολούθει ὠρυόμενος ἐν τῷ κοιτωνίσκῳ του, καὶ ὁ ἐπιτετραμμένος τὰ τῆς τροφοδοσίας του Πονηρίδης ἠναγκάζετο, καὶ τοὶ ῥωμαλέοι, νὰ λαμβάνη πᾶσαν πρὸς τοῦτο δυνατὴν προφύλαξιν, ἐνῶ ὁ Φόγ οὐδ' ἐφαίνετο κἄν συλλογιζόμενος, ὅτι ὑπῆρχε πλοίαρχος ἐπὶ τοῦ πλοίου.

Τὴν 13 διέβησαν παρὰ τὸ ἄκρον τῆς ὑφάλου τῆς Νέας Γῆς. Τὸ μέρος εἶνε δύσβατον, τὸν χειμῶνα δὲ μάλιστα συχνότατα καλύπτει αὐτὸ ὁμίχλη καὶ κλυδωνίζουσι σπρόβιλοι φοβεροί. Ἀπὸ τῆς προστραίας ἤδη τὸ βαρόμετρον, καταβάν ἀΐφνης, προανήγγελλε ταχεῖαν τῆς ἀτμοσφαιρας μεταβολήν. Καὶ πράγματι τὴν νύκτα ἠλλαξεν ἡ θερμοκρασία, τὸ ψῦχος ἐγένετο δριμύτερον, καὶ ὁ ἄνεμος ἐτραπή εἰς μεσημβρινοανατολικόν.

Νέον τοῦτο ἐμπόδιον, ὅπερ ἠνάγκασε τὸν κ. Φόγ, ὅπως μὴ ἀποκλίνῃ τοῦ δρόμου του, νὰ συστέλλῃ τὰ ἰστία καὶ νὰ ἐντείνῃ τὸν ἀτμόν. Οὐχ ἤττον ὅμως ἡ πορεία τοῦ πλοίου ἐβράδυνε, διότι τὰ μακρὰ κύματα τῆς τεταραγμένης θαλάσσης ἐθραύοντο κατὰ τῆς στείρας τοῦ σκάφους, καὶ ἡ Ἐρρίκετα ἤρχισε νὰ προνευστάζῃ. Ὁ ἄνεμος ἐτόρεπετο κατ' ὀλίγον εἰς καταγίδα, καὶ προσβλέπετο ἡ στιγμή, καθ' ἣν ἡ Ἐρρίκετα δὲν θὰ κατώρθου πλέον νὰ διατηρηθῇ ἀνάπρωρος πρὸς τὸ κύμα. Ἄν δὲ ἠναγκάζετο νὰ ἐπιστραφῇ πρὸς τὴν ὁρμὴν τοῦ ἀνέμου, θὰ ἐπλεεν εἰκῆ, ἔχουσα ἐνώπιον αὐτῆς τὸ ἄγνωστον καὶ πάντας αὐτοῦ τοὺς κινδύνους.

Ἡ μορφή τοῦ Πονηρίδου ἐσκυθρώπασε μετὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ δύο ἡμέρας θανάσιμος ὑπῆρξεν ἡ ἀγωνία τοῦ ἀγαθοῦ νέου. Ἄλλ' ὁ κ. Φιλέας Φόγ ἦν τολμηρὸς ναυτικός, γνωρίζων νὰ παλαίῃ κατὰ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐξηκολούθησεν εὐθυδρομῶν, χωρὶς κἄν νὰ ἐλαττώσῃ τοῦ ἀτμοῦ τὴν δύναμιν. Ἡ Ἐρρίκετα διέσχισε τὸ κύμα, ἐσάκεις δὲν κατώρθου νὰ τὸ ὑπερπηθῆσῃ, καὶ διεβρέχετο μὲν τὸ κατάστρωμά της ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἀλλὰ τὸ πλοῖον διήρχετο. Πολλάκις ὠσαύτως ἡ ἑλιξ ἔμενεν ὑπὲρ τὰ κύματα, καὶ αἱ στροβιλούμεναι πτέρυγές της ἐπληττον τὸν ἀέρα μόνον, ἐσάκεις βροντὸν τι θαλάσσιον ἀνύψου τὴν πρῶμαν τῆς ὑπὲρ τὸ κύμα, ἀλλὰ τὸ πλοῖον προεχώρει πάντοτε.

Ὁ ἄνεμος ἐν τούτοις δὲν ἐσφόδρυνεν ὅσον ὑπῆρχε φόβος. Δὲν ἦτο θύελλα ἐξ ἐκείνων, ὧν ἡ ὀρμὴ φθάνει τὰ ἐνενηκόντα μίλια τὴν ὥραν. Ἦτο ἰσχυρὸς μόνον ἄνεμος, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐπέμενε πνέων νοτιοανατολικῶς καὶ δὲν ἐπέτρψε τὴν ἀ-

ναπέτασιν ἰστίων. Καὶ ὅμως πόσον χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον ἦτο—ὡς θέλομεν ἶδει μετ' ὀλίγον—νὰ δοθῇ βοήθειά τις εἰς τὸν ἀτμόν!

Ἡ 16 Δεκεμβρίου ἦτο ἡ ἑβδομηκοστὴ πέμπτῃ ἡμέρα ἀπὸ τῆς ἐκ Λονδίνου ἀναχωρήσεως, ἡ δὲ Ἐρρίκετα δὲν καθυστέρει ἐπιφόβως. Τὸ ἡμίσει σχεδὸν τοῦ διάπλου εἶχε διανυθῆ, καὶ τὰ δυσχερέστερα μέρη του εἶχον παρέλθει. Ἐν ὥρᾳ θέρους θὰ ἦτο βεβαία ἡ ἐπιτυχία, ἀλλ' ἐν ὥρᾳ χειμῶνος τὸ πᾶν ἐξήρτητο ἐκ τοῦ καιροῦ. Ὁ Πονηρίδης οὐδὲν ἔλεγεν, ἀλλ' ἠλπίζεν ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς του, καὶ, ἐν ἑλλείψει ἀνέμου, ἐθάρρει ἐπὶ τοῦ ἀτμοῦ.

Τὴν ἡμέραν ὅμως ἐκείνην ἀνέβη ὁ μηχανικὸς εἰς τὸ κατάστρωμα, καὶ συναντήσας τὸν κ. Φόγ συνδιελέχθη ζωηρότατα μετ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Πονηρίδης, ἐκ προαισθήματος βεβαίως, καὶ χωρὶς τινος λόγου, ἠσθάνθη ἀόριστόν τινα ἀνησυχίαν ἐκ τοῦ διαλόγου ἐκείνου, καὶ θὰ ἔδιδεν εὐχαρίστως τῶν ἐν τῶν ὠτίων του, ὅπως ἀκούσῃ λέξεις τινάς, καὶ ταύτας ἰδίως, λεγομένας ὑπὸ τοῦ κυρίου του:

— Εἶσθε βέβαιος δι' ὅ,τι λέγετε;

— Βεβαίότατος, κύριε, ἀπήντησεν ὁ μηχανικός. Μὴ λησμονεῖτε, ὅτι ἀφότου ἀνεχωρήσαμεν θερμαίνομεν δι' ὄλων μας τῶν καμίνων, καὶ ὅτι, ἂν εἴχομεν ἄνθρακας ἀρκετοὺς διὰ νὰ φθάσωμεν μετ' ὀλίγον ἀτμόν εἰς Βορδῶ, δὲν ἔχομεν ὅμως ἀρκετοὺς διὰ νὰ πλεύσωμεν ὀλοταχῶς εἰς Λίβερπουλ!

— Ὁ ἀφροντίσω, ἀπήντησεν ὁ κ. Φόγ.

Ὁ Πονηρίδης ἐνόησε, καὶ φοβερὰ τὸν κατέλαβεν ἀγωνία. Οἱ ἄνθρακες ἐξηντλοῦντο!

— Ἄν εὐρῇ κ' ἐδῶ ἰατρικὸν ὁ αὐθέντης μου διελογίσθη, θὰ ἦνε μὰ τὴν ἀλήθειαν ἕκτακτος ἄνθρωπος!

Συναντήσας δὲ τὸν Φιξ, ἀναγκαῖον ἐνόμισε νὰ τῷ ἀνακοινώσῃ τὰ διατρέχοντα.

— Καὶ νομίζεις λοιπόν, τῷ εἶπεν ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ, σφίγγων τοὺς ὀδόντας, ὅτι πηγαίνομεν εἰς Λίβερπουλ;

— Διάβολε! καὶ ποῦ ἄλλοῦ;

— Ἀνόητε! ἀπήντησεν ὁ Φιξ, ὑψῶν τοὺς ὤμους καὶ ἀπερχόμενος.

Ὁ Πονηρίδης ἦτο ἔτοιμος ν' ἀπαντήσῃ πραγματικώτερον εἰς τὸ ἐπίθετον αὐτό, οὐτινος ἄλλως δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀληθῆ σημασίαν· ἀλλὰ, συλλογισθεὶς, ὅτι ὁ δυστυχὴς Φιξ ἦτο λίαν δυσηρεστημένος καὶ τεταπεινωμένος, ἐνεκα τῆς προσβολῆς τῆς φιλοτιμίας του, ἀφοῦ τοσοῦτον ἀδεξίως εἶχε παραπλανηθῆ ἀσκόπως εἰς περιουδεῖαν τῆς γῆς, τὸν ἐσυγχώρησε.

Τὶ ὅμως ἔ' ἀπεφάσιζε νῦν ὁ Φιλέας Φόγ; Δύσκολον ἦτο νὰ τὸ φαντασθῆ τις. Οὐχ ἤττον φαίνεται, ὅτι ὁ φλογματικὸς Ἄγγλος ἀπεφάσιζε κἄτι, διότι τὴν αὐτὴν ἐσπέραν προσκαλέσας τὸν μηχανικόν, τῷ εἶπε:

— Πῦρ τακτικόν, καὶ ἐμπρός, ἕως ὅτου ἐξαντληθῶσιν οἱ ἄνθρακες.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἡ καπνοδόχος τῆς Ἐρρικέτης ἐξηλεύγετο πυκνοὺς στροβίλους καπνοῦ. Τὸ πλοῖον ἐξηκολούθησε βαῖνον ὀλοταχῶς, ἀλλ' ὡς εἶχε προαγγελθῆ, μετὰ δύο ἡμέρας, τὴν δεκάτην ὀγδόην Δεκεμβρίου, ὁ μηχανικὸς ἀνεκοίνωσεν, ὅτι οἱ ἄνθρακες ἐξηντλοῦντο ἐντὸς τῆς ἡμέρας.

— Τὸ πῦρ νὰ μὴ μετριασθῆ, ἀπάντησεν ὁ κ. Φόγ. Τοῦναντίον μάλιστα νὰ κλεισθῶσι τὰ ἐπιστόμια.

Ἄφου δὲ περὶ τὴν μεσημβρίαν ὑπελόγησε τὴν θέσιν τοῦ πλοίου, προσεκάλεσε τὸν Πονηρίδην, καὶ παρήγγειλεν αὐτῷ νὰ καλέσῃ τὸν πλοίαρχον Σπῆδου. Ὁ ἀγαθὸς νέος, εἰς δὴν ἐδίδετο οὕτως εἰπεῖν ἡ παραγγελία νὰ λύσῃ τὰ δεσμὰ λυσώσης τίγρεως, κατέβη εἰς τὸ ἐπίστεγον, λέγων καθ' ἑαυτὸν :

— Χωρὶς ἄλλο θὰ εἶνε μανιακὸς !

Ἀληθῶς δὲ μετὰ τινὰς στιγμὰς, ἐν μέσῳ κραυγῶν καὶ φωνῶν, βόμβα τις κατέπιπτεν ἐπὶ τοῦ ἐπίστεγου. Ἡ βόμβα ἐκεῖνη ἦν ὁ πλοίαρχος Σπῆδου, κ' ἐφαίνετο ἐτοιμὴ νὰ διαβράσῃ.

— Ποῦ εἴμεθα ; ἦσαν αἱ πρῶται λέξεις, ἃς ἐπρόφερε, πνιγόμενος ὑπὸ τοῦ θυμοῦ· καὶ βεβαίως, ὀλίγον μόνον ἂν εἶχεν ἀποπληκτικὴν τὴν κρᾶσιν, δὲν θὰ συνήρχετο πλέον ὁ ταλαίπωρος Σπῆδου.

— Ποῦ εἴμεθα ; ἐπανέλαθε, μελανὸν ἔχων ἐκ τῆς συμφορῆσεως τὸ πρόσωπον.

— Ἐπτακόσια ἐβδομήκοντα μίλια μακρὰν τοῦ Λίθερπουλ, ἀπάντησεν ἀταράχως ὁ Φιλέας Φόγ.

— Πειρατὰ ! ἀνέκραξεν ὁ Ἀνδρέας Σπῆδου.

— Σᾶς προσεκάλεσα, κύριε. . .

— Πειρατὰ ! ληστὰ !

— . . . κύριε, ἐπανέλαθεν ὁ Φιλέας Φόγ, νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ πωλήσετε τὸ πλοῖόν σας.

— Ποτέ ! μὰ τὸν θεὸν καὶ μὰ τὸν διάβολον ! Ποτέ !

— Διότι ἀναγκάζομαι νὰ τὸ καύσω.

— Νὰ καύσῃς τὸ πλοῖόν μου ;

— Τοῦλάχιστον τὰ ὑψηλά του, διότι μᾶς λείπει καύσιμος ὕλη.

— Νὰ καύσῃς τὸ πλοῖόν μου ! ἀνέκραξεν ὁ πλοίαρχος Σπῆδου, ὅστις πλέον οὐδὲ τὰς συλλαβὰς κατώρθου νὰ προσφέρῃ. Πλοῖον τὸ ὅποιον ἀξίζει πενήντα χιλιάδας τάλληρα !

— Σοῦ δίδω ἐξήντα ! ἀπάντησεν ὁ Φιλέας Φόγ, προσφέρων εἰς τὸν πλοίαρχον δέσμην χαρτονομισμάτων.

Τοῦτο παρήγαγε μαγικὸν ἀποτέλεσμα ἐπὶ τοῦ Ἀνδρέα Σπῆδου. Ὅταν τις ἦνε Ἀμερικανός, ἐπηρεάζεται πῶς ὑπὸ τῆς θέας ἐξήκοντα χιλιάδων ταλλήρων. Ἐλπισμόνησε λοιπὸν πάραυτα τὴν ὀργὴν του, τὴν φυλάκισιν, καὶ πάντα τὰ

κατὰ τοῦ ἐπιβάτου του παράπονά του. Τὸ πλοῖόν του ἦτο εἰκοσαετές, καὶ ἡ προτεινομένη ἀγορὰ ἦτο χρυσῆ δι' αὐτὸν ἐπιχείρησις. Ἡ βόμβα δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ διαβράσῃ, διότι ὁ κ. Φόγ εἶχεν ἀποσπάσει τὴν θυραλλίδα.

— Θὰ μοῦ μείνῃ ὅμως τὸ σιδηροῦν σκάφος, εἶπέ πῶς ἡπιώτερον.

— Καὶ τὸ σιδηροῦν σκάφος καὶ ἡ μηχανή, κύριε ! Εἴμεθα σύμφωνοι ;

— Σύμφωνοι.

Καὶ ὁ Ἀνδρέας Σπῆδου, δραξάμενος τῶν χαρτονομισμάτων, ἠρίθμησεν αὐτὰ καὶ τὰ ἐβύθισεν εἰς τὸ θυλάκιόν του.

Καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν σκηνὴν ὁ Πονηρίδης ἦτο κάτωχρος, ὁ δὲ Φίξ ὀλίγον δειν ἐπιπτεν ἀπόπληκτος. Εἰκοσι χιλιάδες λιρῶν εἶχον σχεδὸν δαπανηθῆ, καὶ ὁ Φόγ κατέλειπεν ἔτι εἰς τὸν πωλητὴν τὴν μηχανὴν καὶ τὸ σκάφος, ἦτοι τὴν ἀξίαν σχεδὸν ὀλοκλήρου τοῦ πλοίου ! Ἄλλ' ὅπως δῆποτε ἡ ἐκ τῆς Τραπεζῆς κλαπέισα ποσότης ἀνᾶνθαιεν εἰς πενήντα πέντε χιλιάδας λιρῶν !

Ἄφου ὁ πλοίαρχος Σπῆδου ἐνεκάλωψε τὰ χρήματά του,

— Κύριε, τῷ εἶπεν ὁ Φόγ· μὴ σᾶς ἐκπλήττῃ ὅ,τι βλέπετε. Μάθετε, ὅτι χάνω εἰκοσι χιλιάδας λιρῶν, ἂν δὲν εὑρεθῶ εἰς Λονδίνον τὴν 21 Δεκεμβρίου κατὰ τὴν ὀγδόην ὥραν καὶ τεσσαράκοντα πέντε λεπτὰ τῆς ἐσπέρας. Ἐπειδὴ λοιπὸν καθυστέρησε τὸ ἀτμοκίνητον τῆς Νέας Ὑόρκης, σεῖς δὲ ἠρνεῖσθε νὰ μὲ μεταφέρετε εἰς Λίθερπουλ. . .

— Τί καλὰ ποῦ ἔκαμα, μὰ τοὺς διαβόλους ὅλους τῆς κολάσεως, ἀνέκραξεν ὁ Ἀνδρέας Σπῆδου, ἀφου κερδίζω σαράντα χιλιάδας τάλληρα, τοῦλάχιστον ! Εἶτα δὲ ἀπαθέστερον,

— Εὐρέτε, προσέθηκε, πλοίαρχε. . .

— Φόγ.

— Πλοίαρχε Φόγ ; Ἔχετε μίαν φλέβα Ἀμερικανοῦ.

Ἄφου δ' ἀπέτεινε πρὸς τὸν ἐπιβάτην του τὴν νομιζομένην παρ' αὐτοῦ φιλοφρόνησιν ταύτην, ἀπήρχετο, ὅτε ὁ Φιλέας Φόγ τῷ εἶπε :

— Τώρα τὸ πλοῖον εἶνε ἰδικόν μου ;

— Βεβαίωτατα, ἀπὸ τὴν καρῆρα ὡς τὰ πόμοια ! Τὰ ξύλα, ἐννοεῖται !

— Πολὺ καλὰ. Βάλετε τώρα νὰ κρημνίσουν τὴν ἐσωτερικὴν διασκευὴν, καὶ θερμάνετε μὲ τὴν ξυλείαν.

Φαντάζεται τις ὁπόση κατανάλωσις ξηροῦ ξύλου ἐχρειάσθη, πρὸς διατήρησιν ἰκανῆς πιέσεως τοῦ ἀτμοῦ. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀπετεφρώθησαν τὸ ἐπίστεγον, οἱ κοιτωνίσκοι, τὰ οἰκήματα καὶ τὸ ὑπόφραγμα. Τὴν ἐπαύριον δὲ, 19 τοῦ μηνός, ἐκάνησαν οἱ ἴστοι, αἱ δέσμαι καὶ οἱ σφηκίσκοι. Οἱ ἴστοι κατεβλήθησαν καὶ κατεκόπησαν διὰ πελέκων, τὸ δὲ πλήρωμα εἰργάζετο εἰς τοῦτο μετ' ἀπιστεύτου ζήλου, καὶ ὁ Πονηρίδης, κόπτων, πελεκῶν καὶ προιονίζων, εἰργάζετο ὡς δέκα. Ἄλη-

ὄθις μανία καταστροφῆς ἐδέσπωνε τοῦ πλοίου.

Τὴν ἐπαύριον κατεβροχθίσθησαν ὑπὸ τῆς καμίνου τὰ αἰωροθέσια, τὸ δρύφακτον, τὰ ἐξάλα, καὶ τὸ πλείστον μέρος τοῦ καταστρώματος, ἡ δὲ Ἐρρίκέτα οὐδὲν ἄλλο ἦτο πλέον ἢ σκάφος ὀλόγυμνον.

Ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην διεκρίθη μακρόθεν ἡ ἀκτὴ τῆς Ἰρλανδίας καὶ ὁ φάρος τοῦ Φάστενετ.

Οὐχ ἦττον τὴν δεκάτην ἐσπερινὴν ὥραν τὸ πλοῖον ἦν ἔτι ἀπέναντι τῆς Κουηστάουν, εἰς δὲ τὸν Φιλέαν Φόγ ὑπελείποντο εἰκοσιτέσσαρες μόνον ὥραι, ὅπως φθάσῃ εἰς Λονδίον, ἐνῶ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἦν ἀναγκαῖον εἰς τὴν Ἐρρίκέταν, ἵνα καταπλευρῶσι εἰς Λίβερπουλ, —βαίνουσα μάλιστα ὀλοταχῶς. Ὁ δὲ ἀτμός ἐμελλε νὰ λείψῃ μετὰ μικρόν!

— Κύριε, τῷ εἶπε τότε ὁ πλοίαρχος Σπῆδου, ὅστις εἶχε τέλος συμπαθήσει εἰς τὰ σχέδιά του, σὰς λυποῦμαι μὰ τὴν ἀλήθειαν. Ὅλα εἶνε ἐναντίον σας! Μόλις εὐρισκόμεθα ἀκόμη ἀντικρὺ τῆς Κουηστάουν!

— Ἄ! εἶπεν ὁ Φόγ, αὐτῆς εἶνε οἱ φανοὶ ἐκείνοι τοὺς ὁποίους βλέπομεν;

— Μάλιστα!

— Ἦμποροῦμεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν λιμένα;

— Ὅχι πρὸ τριῶν ὥρῶν, καὶ μόνον μὲ τὴν πλημμύραν.

— Ἄς περιμείνωμεν! ἀπάντησεν ἡσύχως ὁ Φιλέας Φόγ, χωρὶς νὰ δεῖξῃ διὰ τῆς μορφῆς του ὅτι, ἐξ ἐσχάτης του ἐμπνεύσεως, ἐμελλε νὰ ἐπιχειρήσῃ καὶ νέον κατὰ τῆς ἀτυχίας του ἀγῶνα.

Ἀληθῶς ἡ Κουηστάουν εἶνε λιμὴν τῆς ἰσπανδικῆς παραλίας, ὅπου τὰ ἐξ Ἀμερικῆς καταπλέοντα ὑπερωκεάνεια ἀτμόπλοια ῥίπτουσι διερχόμενα τοὺς ταχυδρομικοὺς τῶν σάκκου. Οἱ γραμματοφόροι οὗτοι σάκκοι μεταφέρονται πάραυτα εἰς Δουβλίον δι' ἐτοίμων πάντοτε ἀμαξοστοιχιῶν, καὶ φθάνουσιν ἐκεῖθεν εἰς Λίβερπουλ διὰ ταχυτάτων ἀτμοκινήτων δώδεκα ὥρας πρὸ τῶν καλλίστων ταχυδρομικῶν σκαφῶν τῶν ἀτμοπλοικῶν ἐταιριῶν.

Διανοθῆθαι λοιπὸν ὁ κ. Φόγ νὰ κερδήσῃ καὶ αὐτὰς τὰς δώδεκα ἐκεῖνας ὥρας, ἃς ἐκέρδαινε τὸ ἐξ Ἀμερικῆς ταχυδρομεῖον, καὶ ἀντὶ νὰ φθάσῃ διὰ τῆς Ἐρρίκέτης εἰς Λίβερπουλ τὴν ἐπαύριον τὸ ἐσπέρας, νὰ φθάσῃ τὴν μεσημβρίαν, ὅπως οὕτω προσφθάσῃ ν' ἀφίχθῃ εἰς Λονδίον πρὸ τῶν ἀιτῶν καὶ τεσσαράκοντα πέντε λεπτῶν τῆς ἐσπέρας.

Τὴν πρώτην ὥραν τῆς πρωίας ἡ Ἐρρίκέτα κατέπλεε διὰ τῆς πλημμυρίδος εἰς τὸν λιμένα τῆς Κουηστάουν, καὶ ὁ Φιλέας Φόγ, ἀποχαιρετισθεὶς διὰ κρατερᾶς χειραφίας ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου Σπῆδου, κατέλειπεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ σκελετοῦ τοῦ πλοίου του, ὅπερ ἤξιζεν ἔτι ἐν τούτοις τὸ ἡμισυ τοῦ τιμήματός του.

Οἱ ἐπιβάται ἀπέβησαν πάραυτα, ὁ δὲ Φιξ ἠεθάνθη τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀγοιᾶν τινὰ ὄρεξιν

νὰ συλλάβῃ τὸν κ. Φόγ. Δὲν τὸ ἔπραξεν ὅμως. Διὰ τί ἄρα γε; Τίς ἀγὼν ἐτελεῖτο ἐν τῇ ψυχῇ του; Εἶχε μεταβάλει γνώμην περὶ τοῦ κ. Φόγ, καὶ κατενόει τέλος ὅτι ἠπατάτος; Ὅπως δὴποτε δὲν τὸν ἐγκατέλιπε, καὶ ἐπέβη μετ' αὐτοῦ, τῆς κ. Ἄουδά καὶ τοῦ Πονηρίδου, ὅστις οὐδ' ἀνέπνεε πλέον, ἐπὶ τῆς ἀμαξοστοιχίας τῆς Κουηστάουν κατὰ τὴν πρώτην ὥραν καὶ ἡμίσειαν τῆς πρωίας. Ἄμα τῇ αὐγῇ ἔφθασεν εἰς Δουβλίον, καὶ ἐπεβιβάσθη πάραυτα εἰς ἓν τῶν παραδόξων ἐκείνων ἀτμοκινήτων—χαλυβδίνων ἀτράκτων ἀληθῶς,—ἀτινα εὐρίσκουσι πολὺ εὐκολώτερον νὰ περῶσιν ὑπὸ τὰ κύματα, ἢ νὰ πλέωσιν ἐπ' αὐτῶν.

Τὴν μεσημβρίαν, πλὴν εἰκοσι λεπτῶν, τῆς 21 Δεκεμβρίου ὁ Φιλέας Φόγ ἀπέβαινε τέλος εἰς τὴν προκυμαίαν τοῦ Λίβερπουλ, καὶ ἀπέειχεν οὕτω ἐξ μόνον ὥρας τοῦ Λονδίνου.

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Φιξ ἐπλησίασεν εἰς αὐτόν, καὶ θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου του, ἐπέδειξε τὸ ἔνταλμά του, λέγων·

— Εἶσθε ἀληθῶς ὁ κ. Φιλέας Φόγ;

— Μάλιστα, κύριε!

— Ἐν ὀνόματι τῆς βασιλείσσης, σὰς συλλαμβάνω.

[Ἐπιτα: τὰ τέλος.]

Η ΜΑΚΡΟΤΑΤΗ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Φίλε κύριε διευθυντὰ τῆς «Ἐστίας»,

Ἀπαντῶ εἰς τὴν ἐπιστολὴν ὑμῶν. Μακροτάτη τῶν ἡμερῶν εἶνε ἡ 9[21] Ἰουνίου. Κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὁ ἥλιος κεῖται εἰς τὴν μεγαλητέραν αὐτοῦ ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ τῆς γῆς πρὸς βορρᾶν, 23 1/2[2] βαθμοὺς τὸ ὅλον. Ἐνεκα τούτου περιγράφει εἰς τὸν οὐρανὸν μέγιστον κύκλον καὶ μένει μακρὸν χρόνον ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα. Τῇ 9[21] δὲ Δεκεμβρίου ὁ ἥλιος ἵσταται 23 1/2[2] βαθμοὺς πρὸς νότον τοῦ ἰσημερινοῦ, περιγράφει δὲ τῶρον παλλῶ μικρότερον ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα ἢ κατὰ τὸ θέρος.

Κατὰ τὴν 9[21] Μαρτίου καὶ 9[21] Σεπτεμβρίου ὁ ἥλιος εὐρίσκειται ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἰσημερινοῦ, ἀνατέλει ἀκριβῶς ἀπ' ἀνατολῶν καὶ δύει ἀκριβῶς ἐκ δυσμῶν, ἔνεκα τούτου δὲ ἡ ἡμέρα εἶνε ἴση μὲ τὴν νύκτα.

Ὅπως δὲ κατασταθῶσιν αἱ ἀλήθειαι αὗται δημῶδες εἶνε ἀνάγκη σφαιρῶν καὶ πινάκων, καὶ τόσφ πολλῶν μαθηματικῶν ἐπεξηγήσεων, ὥστε οὐδῶλος σὰς συμβουλεύει τὴν διὰ πλειόνων ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος τούτου ἐν τῇ Ἐστία.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 3[15] Ἰουνίου 1879.

ὄλιος ὁμέτερος

DR I. F. JULIUS SCHMIDT

Διευθυντῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀστεροσκοπεῖου.

Ἐν Ἑλλάδι, ἐπὶ ἑκατὸν κατοίκων, ἀναλογουσι 17 τηλεγραφήματα.